

N:o 32.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 maj 1895.
— — — — Andra Kammaren den 14 — — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af
utgifterna under riksstatens sjette hufvudtitel, inne-
fattande anslagen till civildepartementet.*

(Statsutskottets utlåtanden n:is 7, 64, 67 och 78 samt memorial n:o 32.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens *sjette* hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet, får Riksdagen för Eders Kongl. Maj:t anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Landsstaterna i länen.

1:o) I den till Riksdagen den 15 januari innevarande år aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. *Bih. till Riksd. Prot. 1895. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 7 Häft. (N:o 32.) 1*

Maj:t föreslagit, att, för beredande af förhöjning i tjenstgöringspenningarne med 500 kronor för hvar och en af länsmännen i Enontekis, Juckasjärvi och Arjepluogs länsmansdistrikt af Norrbottens län, anslaget till landsstaterna i länen måtte höjas med 1,500 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning har på det sätt bifallits, att Riksdagen, för beredande af förhöjning i tjenstgöringspenningarne med 300 kronor för hvar och en af länsmännen i Enontekis, Juckasjärvi och Arjepluogs länsmansdistrikt af Norrbottens län, höjt anslaget till landsstaterna i länen med 900 kronor.

2:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att anslaget till landsstaterna i länen måtte, med anledning af tre boställens indragning och förändrad beräkning af två boställens afkastning, höjas med 2,340 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot denna Eders Kongl. Maj:ts framställning, får anmäla, att anslaget till landsstaterna i länen med anledning af tre boställens indragning och förändrad beräkning af två boställens afkastning, höjts med 2,340 kronor.

På grund af detta och Riksdagens under föregående punkt anmälda beslut, har anslaget till »landsstaterna i länen (deraf 110,000 kronor reservationsanslag)» höjts från 2,675,882 kronor till 2,679,122 kronor eller med 3,240 kronor.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

3:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte under denna anslagstitel uppföra ett belopp af 2,000 kronor till stipendier åt legitimerade veterinärer, hvilka önska att i främmande länder förvärfva sig ökade insigter och erfarenhet, samt fördenskull höja anslaget till »undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar (deraf ett förslagsanslag å 15,000 kronor till understöd åt landtmannaskolor)» med 2,000 kronor eller från 190,400 kronor till 192,400 kronor.

Af den till statsrådsprotokollet lemnade utredningen i detta ärende har Riksdagen icke funnit sig öfvertygad om behovet eller lämpligheten af att årliga stipendier för ifrågavarande ändamål utdelas. Deremot vill Riksdagen ingalunda bestrida, att i särskilda fall resor till utlandet för studiet af smittosamma husdjurssjukdomar och till veterinärväsendet hörande förhållanden i öfrigt kunna vara af betydelse för

utvecklingen af veterinärkunskapen i vårt land och derigenom äfven till nytta för landet i dess helhet. Då emellertid understöd till sådana studieresor vid de tillfällen, då de synas kunna medföra verkligt gagn, torde kunna, såsom redan förut i särskilda fall egt rum, beredas antingen från det till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren uppförda anslag eller från andra för Eders Kongl. Maj:t tillgängliga medel, har Riksdagen ej ansett skäl bifalla den nu gjorda framställningen om resestipendier för veterinärer och deraf föranledd höjning af anslaget till undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

Riksdagen får alltså anmäla, att Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke af Riksdagen bifallits.

4:o) Under återopande af bifogadt utdrag af protokollet öfver civilärenden för den 10 nästlidne april har Eders Kongl. Maj:t uti en samma dag till Riksdagen aflåten proposition (n:o 54) föreslagit Riksdagen medgifva, att det af Riksdagen år 1885 såsom understöd till uppehållande af en mejeriskola inom Jemtlands län beviljade årliga anslag af 3,000 kronor måtte, der så funnes ändamålsenligt, användas till undervisande af mejerielever vid enskilda mejerier inom Vester-norrlands, Jemtlands och Vesterbottens län.

Hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit har af Riksdagen bifallits.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

5:o) I statsverkspropositionen har Eders Kongl. Maj:t vidare föreslagit, att Riksdagen måtte under ofvanstående anslagstitel uppföra ett belopp af 1,500 kronor till aflöning åt en assistent vid landtbruksakademiens växtfysiologiska försöksanstalt samt i följd deraf höja anslaget till »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar» med 1,500 kronor, eller från 105,000 kronor till 106,500 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har af Riksdagen afslagits.

Skiften och afvittringar.

6:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen dels medgifvit, att de belopp, hvarmed inkomsterna af

tjensten under år 1896 för afvittringslandtmätarne i Vesterbottens och Norrbottens län kunna komma att understiga 2,500 kronor för dem, som tillhöra första lönegraden, och 3,000 kronor för dem, som på grund af ålder i tjensten åtnjuta arfvodesförhöjning, må desse tjänstemän godtgöras af anslagen till storskiftes- och afvittringsverken, *dels ock* för år 1896 åt föredraganden af afvittringsärendena i Norrbottens län samt till skrifbiträde åt honom beviljat en tillökning af 400 kronor i det åt honom anslagna belopp.

Öfriga ordinarie anslag.

7:o) I fråga om öfriga, här ofvan ej särskildt nämnda ordinarie anslag å sjetta hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t ej föreslagit annan förändring, än att, för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, förslagsanslaget till *skrifmaterialier och expenser, ved m. m.* måtte minskas med 72 kronor eller från 119,522 kronor till 119,450 kronor.

Riksdagen har fastställt samtliga här ofvan icke särskildt omfördäda ordinarie anslag under sjetta hufvudtiteln för år 1896 till samma belopp som i innevarande års riksstat; dock att anslaget till *skrifmaterialier och expenser, ved m. m.* för jemnande af hufvudtitelns slutsumma minskats med 22 kronor till 119,500 kronor.

Statens jernvägstrafik.

8:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva, att af jernvägstrafikmedlen ett belopp af högst 12,000 kronor finge under år 1896, efter jernvägsstyrelsens bepröfvande, användas till förhöjning i vissa fall af de vid statens jernvägstrafik anstälde banvakters löneförmåner, utöfver det nu medgifna högsta arfvodesbeloppet, med högst 60 kronor för hvarje banvakt, som af förhöjningen komme i åtnjutande.

Då frågan om ny lönereglering för personalen vid statens jernvägstrafik icke förelagts innevarande Riksdag, bör den för åren 1893, 1894 och 1895 vidtagna provisoriska anordningen till förbättrande af

banvakternas i Norrland ställning blifva gällande äfven för nästkommande år; och har fördenskull Riksdagen medgifvit, att af jernvägs- trafikmedlen ett belopp af högst 12,000 kronor må under år 1896, efter jernvägsstyrelsens bepröfvande, användas till förhöjning i vissa fall af de vid statens jernvägstrafik anstälde banvakters löneförmåner, utöfver det nu medgifna högsta arfvodesbeloppet, med högst 60 kronor för hvarje banvakt, som af förhöjningen kommer i åtnjutande.

Patentbyrån.

9:o) Beträffande patentbyrån har Eders Kongl. Maj:t gjort framställning derom, att Riksdagen måtte medgifva, att afgifterna för patent och för registrering af varumärken finge användas till bestridande af de utgifter, hvilka betingades af tillämpning under år 1896 af förordningen angående patent och lagen om skydd för varumärken.

Hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit har af Riksdagen bifallits.

Arbetareförsäkringen.

10:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen medgifva, att Eders Kongl. Maj:t skulle ega för år 1896 använda de till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande afsatta belopp, i mån af behof, dels till förvaltningsbidrag åt sjukkassor under enahanda vilkor, som i Riksdagens skrifvelse den 13 maj 1891 (n:o 85) vore angifna, samt till utarbetande och offentliggörande genom försäkringsinspektörens försorg af årsredogörelse för sjukkasseväsendet i riket, dels ock, derest det i statsrådsprotokollet af den 14 januari 1895 omförmälda förslag till lag angående försäkring för beredande af pension vid varaktig oförmåga till arbete af Riksdagen godkändes, till bestridande af kostnader, som i organisationsafseende blefve erforderliga för den nya lagens tillämpande från och med 1897 års ingång.

Berörda, af Eders Kongl. Maj:t framlagda lagförslag har icke vunnit Riksdagens bifall; och då sålunda förutsättningen för den senare delen af Eders Kongl. Maj:ts nu ifrågavarande framställning förfallit, har Riksdagen, som emot samma framställning i öfrigt icke har något att

erinra, på det sätt bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t i förenämnda hänseende föreslagit, att Riksdagen medgifvit, att Eders Kongl. Maj:t må ega för år 1896 använda de till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande afsatta belopp, i mån af behof, till förvaltningsbidrag åt sjukkassor under enahanda vilkor, som i Riksdagens skrifvelse den 13 maj 1891 (n:o 85) äro angifna, samt till utarbetande och offentliggörande genom försäkringsinspektörens försorg af årsredogörelse för sjukkasseväsendet i riket.

Extra anslag.

För tillfälliga behof, hänförliga till sjetten hufvudtiteln, hafva följande anslag beviljats.

Civildepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli.

11:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, för handhafvande af *kontroll å försäkringsanstalterna*, för år 1896, i likhet med hvad allt ifrån år 1887 egt rum, på extra stat anvisat till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ett belopp af 4,500 kronor.

Öfverståthållareembetet.

12:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen äfven för år 1896, till utgifvande under samma år af »*Polisunderrättelser*», på extra stat anvisat 15,000 kronor.

Landsstaterna i länen.

13:o) Vidare och på grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1896 till Eders Kongl.

Maj:ts förfogande ställt ett anslag af 65,000 kronor, att användas till aflöning och underhåll af *särskild polisstyrka på landet*, der sådan kan af förhållandena påkallas, äfvensom till belöningar för gröfre brotts upptäckande samt förbrytares efterspanande eller gripande, allt enligt förut tillämpade, i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 14 januari 1895 angifna grunder.

14:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till ersättning för juridiskt biträde åt de svenske lapparne i Norge samt till lappfogdar och lappförmän på extra stat för år 1896 anvisa 13,000 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har af Riksdagen bifallits.

Väg- och Vattenbyggnadsstaten.

15:o) I enlighet med Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1896 anvisat ett anslag af 5,000 kronor till *undersökningar af mindre hamnar och farleder*, äfvensom till *upprättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar*, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag.

Vägunderhållet på landet.

16:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1896 anvisat, för *bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar*, såsom förslagsanslag 50,000 kronor.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

17:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i enlighet med hvad för åren 1892—1895 egt rum, på extra stat för år 1896 anvisat till *aflöningar och öfriga utgifter vid Ultuna landbruksinstitut* 29,000 kronor.

18:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för *uppehållande af undervisningen vid mejeriinstitutet vid Alnarp*, jemväl för år 1896 anvisat å extra stat ett anslag af 8,000 kronor.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

19:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för *allmänna landtbruksmöten* på extra stat för år 1896 anvisat 7,500 kronor.

20:o) Vidare och på grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till *prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten* för husdjur, redskap och maskiner samt ladugårdsprodukter, sädesslag och andra jordbruksalster å extra stat för år 1896 anvisat 12,500 kronor.

21:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för år 1896 dels på extra stat anvisa ett anslag af 2,500 kronor till underhåll af en vid landtbruksinstitutet vid Ultuna inrättad *anstalt för profning af maskiner och redskap för landtbrukets behof*,

dels ock medgifva, att det uti staten för landtbruksinstitutet vid Ultuna till »institutets öfriga utgifter» upptagna belopp jemväl finge användas till anskaffande och underhåll af för profningsanstalten erforderliga apparater, instrument, maskiner och redskap.

På grund af hvad till det i ärendet förda statsrådsprotokollet blifvit anfördt anser Riksdagen, att en fast anstalt för profning af maskiner och redskap för landtbrukets behof skulle vara till nytta och vida bättre än de hittills mera tillfälligt anordnade profningar af detta slag tillgodose såväl landtbrukets som redskapstillverkningens intressen. Med afseende härå och då genom upprättande af en dylik fast anstalt särskilda anslag till redskapsprofningar vid landtbruksmöten borde kunna, om ej helt och hållet undvaras, åtminstone nedsättas till väsentligen lägre belopp än de hittills för detta ändamål utgående, har Riksdagen funnit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning förtjena uppmärksamhet. Såsom den till statsrådsprotokollet förebragta utredningen gifver vid handen, tala viktiga skäl för att en anstalt af ifrågasvarande art varder förenad med något af landtbruksinstituteten. Med

afseende härå, och då Riksdagen lika med departementschefen anser, att Ultuna landtbruksinstitut såsom plats för profningsanstalt erbjuder vissa fördelar framför institutet vid Alnarp, har Riksdagen icke tvekat att bifalla den föreslagna anstaltens förläggande vid förstnämnda landtbruksläroverk.

Hvad angår profningsanstaltens organisation får Riksdagen erinra, att, enligt hvad departementschefen anfört, olika meningar om denna organisation uttalats, samt att den af landtbruksstyrelsen föreslagna synts departementschefen i sina hufvuddrag kunna godkännas, ehuru jemkningar deri kunde befinnas lämpliga. Med afseende härå har Riksdagen i frågans nuvarande läge icke ansett sig böra göra något annat uttalande angående förevarande anstalts organisation, än att det synts Riksdagen kunna ifrågasättas, huruvida icke i särskilda fall inskränkningar i antalet af nämndens ledamöter borde kunna ega rum.

Då Riksdagen anser, att de af nämndens ledamöter, som äro vid Ultuna institut eller egendom anställda och aflönade, böra utan särskild godtgörelse utföra de med profningarne förenade göromål, och då sålunda endast till särskildt tillkallade medlemmar af nämnden resekostnads- och traktamentsersättning komme att utgå vid de tillfällen, då de anlitas, torde nedsättning i den för profningsanstalten beräknade kostnaden kunna åstadkommas. Huruvida äfven öfriga poster i kostnadsberäkningen kunna minskas, är i väsentlig mån beroende af den utsträckning, i hvilken anstalten kommer att anlitas. Då emellertid de fabrikanter, som låta sina redskap och maskiner vid anstalten afprofvas, härigenom kunna bereda sig ökad afsättning för sina tillverkningar och sålunda ekonomisk vinst, synes det Riksdagen billigt, att profningsafgifterna bestämmas till belopp, som kunna vara tillräckliga för bestridande af de direkta utgifterna för profningarnas verkställande samt deröfver offentliggjorda meddelanden.

Riksdagen, som icke har något att erinra emot det af Eders Kongl. Maj:t äskade medgifvandet angående användande jemväl för profningsanstaltens ändamål af det i staten för landtbruksinstitutet vid Ultuna till »institutets öfriga utgifter» upptagna belopp, anser, på grund af hvad ofvan blifvit anfördt, ett särskildt anslag till anstaltens underhåll, åtminstone för närvarande och innan erfarenhet rörande dess verksamhet vunnits, icke erforderligt, så mycket hellre som Eders Kongl. Maj:t ej lär sakna medel att bestrida de kostnader, som kunna i förevarande hänseende erfordras utöfver de afgifter, som från vederbörande fabrikanter inflyta.

Riksdagen får alltså anmäla:

att Eders Kongl. Maj:ts förslag om anvisande å extra stat för år 1896 af 2,500 kronor till underhåll af en vid landbruksinstitutet vid Ultuna inrättad anstalt för profning af maskiner och redskap för landbrukets behof icke af Riksdagen bifallits; samt

att Riksdagen för år 1896 medgifvit att det uti staten för landbruksinstitutet vid Ultuna till »institutets öfriga utgifter» upptagna belopp jemväl må användas till anskaffande och underhåll af apparater, instrument, maskiner och redskap, som erfordras för en vid institutet inrättad profningsanstalt.

22:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t i sådant hänseende föreslagit, har Riksdagen såsom bidrag till underhåll af *sju kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof* — inom de orter, der landsting eller hushållningssällskap, hvart för sig eller i förening, förbundet sig att upprätta laboratorium och bekosta lokal för detta jemte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent samt bekosta aflöningen till dessa och laboratoritjenaren äfvensom årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — på extra stat för år 1896 anvisat ett anslag af 4,000 kronor för hvarje station, eller tillhoppa 28,000 kronor.

23:o) I öfverensstämmelse med Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen i likhet med hvad för innevarande år egt rum, såsom bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd *kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län* — under vilkor att länets landsting och hushållningssällskap till anstaltens underhåll bidraga med sammanlagdt minst 3,000 kronor — på extra stat för år 1896 anvisat ett anslag af 5,000 kronor.

24:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad allt sedan år 1887 egt rum, på extra stat för år 1896 till Eders Kongl. Maj:ts förfogande anvisat ett anslag af 10,000 kronor, för att med högst 1,000 kronor för hvarje anstalt användas till understöd åt sådana *frökontrollanstalter*, som af landsting eller hushållningssällskap, hvart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och hvilka anstalter vilja underkasta sig de vilkor och föreskrifter i afseende på analysmetoder och öfriga förhållanden, som af Eders Kongl. Maj:t fastställas.

25:o) Vidare har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, på extra stat jemväl för år 1896 anvisat, till utbildande af en *elev i boskapsskötsel och mejerihushållning*, 1,000 kronor.

26:o) Eders Kongl. Maj:t har förslagit Riksdagen att å extra stat för år 1896 bevilja ett anslag af 15,000 kronor till *understöd åt svenska mosskulturföreningen*.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har på det sätt af Riksdagen bifallits, att till understöd åt svenska mosskulturföreningen på extra stat för år 1896 anvisats ett anslag af 10,000 kronor.

27:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för fortsättande under år 1896 af de *geologiska undersökningarna* och utgifvande af derpå grundade kartor, afhandlingar och uppsatser, bevilja ett extra anslag för samma år till belopp af 94,000 kronor.

De jordartskartor med terrängbeteckning, som nyligen blifvit såsom prof utgifna med användande af topografiska kartor såsom underlag, gifva efter Riksdagens förmenande anledning till anmärkningar. Genom terrängbeteckningens medtagande uppstår nemligen lätt en otydlighet, som upphäver de fördelar, man med detta förfaringssätt åsyftat vinna. Riksdagen föreställer sig därför, att, då numera proftryck i större omfattning föreligga, frågan om sättet för de geologiska kartornas reproduktion bör tagas i förnyadt öfvervägande. Mot beviljandet af det äskade anslaget har Riksdagen intet att erinra, hvadan Riksdagen, för fortsättande under år 1896 af de geologiska undersökningarna och utgifvande af derpå grundade kartor, afhandlingar och uppsatser, beviljat ett extra anslag för samma år till belopp af 94,000 kronor.

Befrämjande i allmänhet af slöjderna.

28:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t derom föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1896 anvisat:

till *anställande af en andre instruktör i husslöjd* 2,000 kronor; och såsom *personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander*, derest han fortfarande i denna egenskap med godt vitsord tjenstgör, 500 kronor.

29:o) Vidare har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning på extra stat jemväl för år 1896 beviljat *dels*, såsom bidrag till upprätthållande af *väfskolan i Borås* — med vilkor att från Elfsborgs läns landsting eller eljest tillskjutes ett belopp, motsvarande minst hälften af statsanslaget — 3,800 kronor och *dels*, såsom bidrag till *aflönande af en andre lärare* vid samma skola, 1,000 kronor,

under vilkor att enahanda belopp varder för ändamålet från nämnda läns landsting eller eljest tillskjutet.

Befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart.

30:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1896 anvisat ett anslag af 15,000 kronor för att af Eders Kongl. Maj:t användas till understöd åt *Göteborgs handelsinstitut och grosshandels societetens i Stockholm handelskola, Frans Schartaus praktiska handelsinstitut*, under förutsättning, hvad Göteborgs handelsinstitut beträffar, att Göteborgs stadsfullmäktige och, hvad Schartaus handelsinstitut beträffar, att grosshandels societeten i Stockholm fortfarande till instituten lemna årligt understöd till minst samma belopp som hittills, samt på de vilkor i öfrigt, som Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

31:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för år 1896 på extra stat bevilja 28,500 kronor till *befrämjande af afsättning i främmande länder af alster af svensk industri och svenska näringar*.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har på det sätt bifallits, att Riksdagen för år 1896 på extra stat anvisat ett anslag af 20,000 kronor, att af Eders Kongl. Maj:t användas till befrämjande af afsättning i främmande länder af alster af svensk industri och af svenska näringar.

Befrämjande i allmänhet af bergsbruket.

32:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1896 bevilja till *bergsskolorna i Filipstad och Falun* 14,000 kronor.

Då brukssocietetens fullmäktige så bestämdt, som, enligt hvad af statsrådsprotokollet inhemtas, nu skett, uttalat sig emot den af Riksdagen ifrågasatta omorganisationen af bergsskolorna, till hvilka bemälda societet lemna ej oväsentliga bidrag, har Riksdagen ansett sig icke för närvarande böra påyrka dess genomdrifvande, utan beslutit att jemväl för nästkommande år bevilja det för uppehållande af berörda skolor i förutvarande skick utgående anslag.

Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, har Riksdagen alltså, under vilkor att bergsskolorna i Filipstad och Falun med dertill hörande skolor för bergsarbetare komma att jemväl under år 1896 fortsätta sin verksamhet i enahanda omfång och ut-

sträckning som hittills och underkasta sig den inspektion, Eders Kongl. Maj:t finner skäligt bestämma, i likhet med hvad förut för flera år egt rum, på extra stat för år 1896 anvisat ett belopp af 14,000 kronor att till brukssocietetens fullmäktige i jernkontoret utbetalas.

Anordnande af fabriksinspektion.

33:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1896 bevilja till *anordnande af fabriksinspektion* 30,000 kronor.

Hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande ämne föreslagit har icke gifvit anledning till någon Riksdagens erinran.

Riksdagen har alltså med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag, för anordnande af fabriksinspektion, på extra stat för år 1896 anvisat: till aflöning åt fem inspektörer 25,000 kronor, med 5,000 kronor till hvar, för år räknadt, till bestridande af kostnaden för skrifbiträden och likartade utgifter 3,000 kronor samt till Eders Kongl. Maj:ts förfogande för godtgörelse åt tillfälligt förordnade inspektörer 2,000 kronor, eller tillhopa 30,000 kronor.

Karantänsanstalter för kolera.

34:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för *anordnande af en karantänsanstalt för kolera vid Arpö i Karlskrona skärgård samt åtskilliga byggnadsarbeten m. m. vid observations- och karantänsanstalten vid Fejan samt vid karantänsanstalten på Kängö m. m.*, å extra stat för år 1896 anvisa ett anslag af 225,000 kronor.

Vid behandling af denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har det syntts Riksdagen tvifvelaktigt, huruvida omständigheterna med nödvändighet påkalla, att staten för karantänsväsendets utveckling bör bekosta anläggningar af den omfattning, som nu satts i fråga. Utan att inlåta sig på frågan om behöfligheten eller ändamålsenligheten af ett genomfördt karantänssystem anser Riksdagen sig nemligen böra uttala sin betänklighet mot att nu ej allenast en utvidgad plan för de karantänsanstalter, som redan äro vid våra kuster inrättade, genomföres, utan äfven en ny anstalt af detta slag anläggas. Förslaget att karantänsanstalterna skulle så anordnas, att, förutom de kolerasjuka, för hvilkas mottagande de hittills varit afsedda, derstädes kunde herbergeras jemväl en del andra karantänspligtige personer, finner Riks-

dagen icke sakna vanskligheter, då uppenbart torde vara, att, huru omfattande anordningar i detta syfte än vidtagas, bostadsutrymmet dock kan komma att visa sig för ändamålet otillräckligt och således i allt fall provisoriska anordningar blifva under särskilda förhållanden erforderliga. Med afseende härå och då hvad i statsrådsprotokollet finnes meddeladt icke, enligt Riksdagens förmenande, ådagalägger behöfvat vare sig af nu omförmälda anordningar vid de redan befintliga karantänsanstalterna eller af den ifrågasatta nya anstalten i Karlskrona skärgård, anser sig Riksdagen icke kunna bifalla Eders Kongl. Maj:ts framställning i dessa delar.

Deremot hyser Riksdagen icke tvifvel derom, att, oberoende af den ifrågasatta utvidgningen af karantänsanstalterna, åtskilliga arbeten derstädes äro nödiga för anstalternas försättande i tidsenligt skick. De af Eders Kongl. Maj:t i sådant afseende föreslagna anordningarna vid Fejan, hvilkas behöflighet blifvit af medicinalstyrelsen bestämdt framhållen, böra sålunda enligt Riksdagens åsigt komma till utförande; och då de häröfver framlagda kostnadsberäkningarna icke gifvit anledning till någon erinran, har Riksdagen ansett sig böra bevilja det för ändamålet äskade beloppet 10,050 kronor.

Af den till statsrådsprotokollet meddelade redogörelsen angående Käsö karantänsinrättning synes ock framgå, att vissa förbättringar af mindre omfattning derstädes måhända äro af behöfvat påkallade. Riksdagen är emellertid icke i tillfälle att bedöma, huruvida och i hvad mån anordningar vid denna inrättning böra i sådant hänseende vidtagas; men då utgifterna för detta ändamål synas kunna stanna vid jemförelsevis ringa belopp, torde desamma i händelse af behöf kunna af Eders Kongl. Maj:t med tillgängliga medel bestridas.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har alltså på det sätt bifallits, att Riksdagen, för utförande af åtskilliga byggnadsarbeten vid observations- och karantänsanstalten vid Fejan i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det deröfver upprättade, vid medicinalstyrelsens skrifvelse den 10 december 1894 fogade kostnadsförslag, å extra stat för år 1896 anvisat ett anslag af 10,050 kronor.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

35:o) Af statsrådsprotokollet inhemtas, att, enligt hvad statskontoret anmält, nämnda embetsverk förskjutit följande belopp, hvilka

borde anmälas till ersättande af Riksdagen under sjette hufvudtiteln, nemligen:

ersättning till Blekinge läns ränteri för derifrån till länsmannen H. Bolling, såsom innehafvare af bostället n:o 1 Möllekulla, förskjuten räntegodtgörelse för tiden från den 14 mars 1892 till den 13 mars 1893 för från bostället exproprierad jord.....	kronor	45: 28
af lifne länsmannen i Gråmanstorps distrikt i Kristianstads län Carl Giertz' rättsinnehafvare tillerkänd ränta för tiden från den 1 mars till den 31 december 1893 å till statsverket erlagd ersättning för från länsmansbostället $\frac{3}{4}$ mantal n:o 1 Nybygget exproprierad jord	„	8: 14
godtgörelse för från Elfsborgs läns ränteri till innehafvaren af länsmansbostället Rennelanda Stommen utbetald ersättning för mark, som för en väganläggning tagits i anspråk från bostället	„	10: —
godtgörelse för afkomst af boställden, som enligt kongl. brefvet den 31 maj 1878 innehafvare af länsmanstjenster, hvarmed boställden varit förenade, egt undfå i anledning deraf, att företrädarne åtnjutit fardagsår	„	1,701: 31
aflöningsfyllnad enligt kongl. brefvet den 27 april 1883 för uppehållande af länsmanstjenst	„	95: 28
aflöningsfyllnad med anledning af ett länsmansboställes indragning	„	1,014: 57
till kommerskollegium enligt kongl. brefvet den 17 juni 1893 utanordnade medel för godtgörande af vissa utgifter och kostnader för svenskt sjöfolk m. m. till medicinalstyrelsen, på grund af särskilda kongl. bref, utanordnade medel till bestridande af kostnader för genomförande af åtgärder till förekommande af kolerans införande i riket	„	40,300: —
ersättning på grund af kongl. brefven den 8 februari och den 29 juni 1894 till Göteborgs och Bohus läns ränteri för derifrån utbetalda kostnader för karantänsinrättningen å Käsö i anledning af åren 1892 och 1893 befarade utbrott af kolerafarsoten	„	22,684: —

Transport kronor 180,858: 58

	Transport kronor 180,858: 58
godtgörelse på grund af kongl. brefvet den 8 mars 1894 till lotsstyrelsen för förskjutna kostnader för anordnande af observationsplatser för kolera ...	„ 3,932: 09
ersättning på grund af kongl. brefvet den 21 september 1894 till Stockholms stads helsovårdsnämnd för utgifter för renings- och desinfektionsåtgärder i ett från kolerasmittad ort till Stockholm ankommet ångfartyg	„ 25: —
resekostnads- och traktamentsersättning samt arvoden åt ordföranden och ledamöterna i den af Eders Kongl. Maj:t den 30 oktober 1891 tillsatta komité för afgifvande af förslag angående arbetareförsäkring, ersättning till en ledamot i komitén för vissa af honom för komiténs räkning utförda arbeten m. m.	„ 47,283: 41
resekostnads- och traktamentsersättning samt arvoden till ledamöterna i den af Eders Kongl. Maj:t den 29 juli 1892 tillsatta komité för upprättande af förslag till ordningsstadga för hafsfisket vid kusten af Göteborgs och Bohus län, äfvensom löpande utgifter för komitén, utöfver hvad förut anmälts till ersättande	„ 2,466: 81
ersättning för kostnader för åtgärder, som vidtagits för ordningens upprätthållande vid Norbergs gruffält under derstädes åren 1891 och 1892 inträffade arbetsinställelser	„ 27,177: 95
ersättning till Vermlands läns ränteri för derifrån utbetalda understödsmedel åt sådana, i följd af en i staden Kristinehamn timad eldsvåda, nödlidande, hvilka varit ur stånd att af egna medel återgälda erhållna understödsbelopp	„ 3,000: —
	Summa kronor 264,743: 84.

Med iakttagande af grundsatsen om anslags bestämmande till jemnt tal af kronor, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen måtte, till betäckande af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter anvisa ett anslag af 264,744 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen bifallits.

36:o) Uti en den 22 sistlidne mars till Riksdagen aflåten proposition (n:o 40) har Eders Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för en allmän konst- och industriutställning i Stockholm år 1897, på extra stat för år 1896 anvisa och ställa till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ett belopp af 300,000 kronor.

På grund af hvad till statsrådsprotokollet blifvit anfördt, anser Riksdagen den ifrågasatta konst- och industriutställningen vara af den betydelse för vårt land, att för dess åstadkommande bidrag af allmänna medel bör af Riksdagen beviljas. Enligt hvad af statsrådsprotokollet inhemtas, har departementschefen vid ärendets förredragning inför Eders Kongl. Maj:t antydt, att medel till en del af kostnaderna för utställningen skulle kunna beredas genom anställande af ett klasslotteri. Då ett lotteri, särskildt i den form, som nu af departementschefen förordats, torde kunna medföra skadliga verkningar, hyser Riksdagen betänkligheter mot anlåtande af denna utväg för åstadkommande af tillgångar till kostnadernas betäckande. Riksdagen, som sålunda anser önskvärdt, att anordnandet af ett lotteri för ifrågavarande ändamål måtte, såvidt möjligt, kunna undvikas, har emellertid icke ansett sig böra biträda ett inom riksdagen väckt förslag, att Riksdagen skulle för utställningen anvisa anslag utöfver det belopp, som af Eders Kongl. Maj:t äskats. Genom det af Eders Kongl. Maj:t begärda anslag och de tillgångar, som i öfrigt kunna beräknas för utställningen, torde i allt fall dess åstadkommande vara tryggadt. Å ena sidan torde nemligen de med utställningen förenade kostnader kunna nedbringas genom någon inskränkning i den framställda planen för densamma, och å andra sidan synes med skäl kunna påräknas, att från enskilda personer och affärsföretag, som, derest utställningen kommer till stånd, deraf kunna skörda ekonomisk vinst, bidrag erhållas till större belopp, än som för den nu ifrågasatta garantifonden stälts i utsigt. Under uttalande häraf får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts framställning, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för en allmän konst- och industriutställning i Stockholm år 1897, på extra stat för år 1896 anvisat ett belopp af 300,000 kronor.

Öfver Eders Kongl. Maj:ts under sjetten hufvudtiteln gjorda förslag om anvisande på extra stat för år 1896 af medel till *vägars anläggning*
Bih. till Riksd. Prot. 1895. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 7 Häft. 3

och förbättring, till bro- och hamnbyggnader m. m. samt till frostminskningsföretag tillkännagifver Riksdagen i särskild skrifvelse sitt beslut. Likaledes anmäler Riksdagen i särskilda skrivelser sina beslut beträffande Eders Kongl. Maj:ts äfven under sjetten hufvudtiteln framställda förslag om anvisande af medel till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens jernvägstrafik, äfvensom till inköp och förändrad inredning m. m. af hotellbyggnaderna m. m. vid Bollnäs station och till anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade jernvägar samt om anläggning af ett jernvägsspår mellan MalMBERGETS station å Luleå—Gellivare-banan till utmälen Välkommen, Johan och Baronerna äfvensom angående reparationsverkstad vid Boden för de öfre delarne af norra stambanan och Gellivarebanan.

Stockholm den 14 maj 1895.

Med undersåtlig vördnad.

11

Organic system under

Civil

Bilagor.

1. The first part of the report deals with the general situation in the country. It is a very interesting and detailed account of the political and economic conditions. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is easy to read. It is a valuable contribution to the study of the country.

2. The second part of the report deals with the political system. It is a very detailed account of the political parties and their activities. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is easy to read. It is a valuable contribution to the study of the political system.

3. The third part of the report deals with the economic system. It is a very detailed account of the economic conditions and the activities of the various economic groups. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is easy to read. It is a valuable contribution to the study of the economic system.

4. The fourth part of the report deals with the social system. It is a very detailed account of the social conditions and the activities of the various social groups. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is easy to read. It is a valuable contribution to the study of the social system.

5. The fifth part of the report deals with the cultural system. It is a very detailed account of the cultural conditions and the activities of the various cultural groups. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is easy to read. It is a valuable contribution to the study of the cultural system.

Bil.

Ordinarie anslagen under

Civil-

Statsministern, lönefyllnad, <i>förslagsanslag</i> , högst	
Statsråden utan departement, 3 à 12,000 kronor	
Departementschefen	
Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli	
Kommerskollegium	
Bergsstaten	
Statistiska centralbyrån:	
Aflöningsmedel för statistiska centralbyrån	
<i>Reservationsanslag</i>	
Till bibliotekets underhållande	
" arfvoden åt tillfälliga biträden samt till vikariatsersättningar	
" officiella statistiska trycket	
" en statistisk tidskrift	
" utarbetande af en aflönings- och pensionsstatistik	
Landtmäteristaten	
Rikets allmänna kartverk	
Öfverståthållareembetet	
Landsstaterna i länen (deraf 110,000 kronor <i>reservationsanslag</i>). Nuvarande belopp	
<i>Ökas</i> för höjning af tienstgöringspenningarne för tre länsmän i Norrbottens län med	
och med anledning af tre boställens indragning samt förändrad beräkning af två boställens	
Väg- och vattenbyggnadsstaten (deraf tvenne särskilda <i>reservationsanslag</i> till expenser för allundersökningar, hvartdera à 30,000 kronor)	

Litt. A.

riksstatens Sjetta hufvudtitel.

	Anvisning i		Indelning och dermed jämförlig				Summa.	
	kontant.		anvisning på förslag.					
	Kronor	ö.	Friheter.	Ersättningar.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
departementet.								
.....	6,500	—	—	—	—	—	6,500	—
.....	36,000	—	—	—	—	—	36,000	—
.....	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
.....	78,700	—	—	—	—	—	78,700	—
.....	64,600	—	—	—	—	—	64,600	—
.....	33,000	—	—	—	—	—	33,000	—
.....	28,400: —							
.....	1,500: —							
.....	12,200: —							
.....	17,300: —							
.....	1,000: —							
.....	1,000: —	33,000: —						
.....	61,400	—	—	—	—	—	61,400	—
.....	87,200	—	—	—	—	—	87,200	—
.....	178,600	—	—	—	—	—	178,600	—
.....	87,422	—	—	—	—	—	87,422	—
.....	2,675,882: —							
.....	900: —							
afkastning med	2,340: —							
männa arbeten och till väg-		2,679,122	—	—	—	—	2,679,122	—
.....	133,700	—	—	—	—	—	133,700	—
Transport	3,463,244	—	—	—	—	—	3,463,244	—

Landtbruksstyrelsen
 Ålderstillägg, *förslagsanslag*
 Gästgifvares friheter
 Bidrag till skjutsentreprenader, *förslagsanslag*
 Färjor och färjekarlar
 Bidrag till vägunderhållet på landet, *förslagsanslag*

Jordbruket, handeln

Reserva-

Vägar och kommunikationer
 Undervisningsanstalter för jordbruk- och landtmannanärningar (deraf ett *förslagsanslag* å 15,000
 Landtbruksingeniörer och deras biträden
 Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanärningar
 Länsveterinärer
 Befrämjande i allmänhet af slöjderna
 Befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart
 Befrämjande i allmänhet af bergsbruket
 Fiskerinäringens understöd

Diverse

Skiften och afvittringar, *reservationsanslag*
 Utflyttningshjälp efter skiften, *förslagsanslag*
 Odlingshjälp för krononybyggare, *förslagsanslag*

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jämförlig anvisning på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport	3,463,244	—	—	—	—	—	3,463,244	—
.....	28,800	—	—	—	—	—	28,800	—
.....	239,000	—	—	—	—	—	239,000	—
.....	10,847	—	6,685	—	1,664	—	19,146	—
.....	250,000	—	—	—	—	—	250,000	—
.....	354	—	25	—	—	—	379	—
.....	600,000	—	—	—	—	—	600,000	—
S:gr	4,592,245	—	6,660	—	1,664	—	4,600,569	—
och näringarne.								
<i>tionsanslag.</i>								
.....	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
kronor till understöd åt landtmannaskolor)	190,400	—	—	—	—	—	190,400	—
.....	49,500	—	—	—	—	—	49,500	—
.....	105,000	—	—	—	—	—	105,000	—
.....	48,500	—	—	—	—	—	48,500	—
.....	73,500	—	—	—	—	—	73,500	—
.....	11,500	—	—	—	—	—	11,500	—
.....	8,700	—	—	—	—	—	8,700	—
.....	42,000	—	—	—	—	—	42,000	—
S:gr	541,100	—	—	—	—	—	541,100	—
<i>anslag.</i>								
.....	63,000	—	—	—	—	—	63,000	—
.....	50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
.....	4,500	—	—	—	—	—	4,500	—
Transport	5,250,845	—	6,660	—	1,664	—	5,259,169	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	5,250,845	—	6,660	—	1,664	—	5,259,169	—
	2,700	—	—	—	4,567	—	7,267	—
för hästar)	108,550	—	1,070	—	—	—	109,620	—
	30,000	—	—	—	—	—	30,000	—
	15,850	—	—	—	—	—	15,850	—
	43,000	—	—	—	—	—	43,000	—
119,522: —	119,500	—	—	—	—	—	119,500	—
22: —	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
S:gr	449,100	—	1,070	—	4,567	—	454,737	—
Summa	5,582,445	—	7,730	—	6,231	—	5,596,406	—

Bil. Litt. B.

**Extra ordinarie anslagen under riksstatens Sjette
hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.
Civildepartementet.		
<i>Civildepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli:</i>		
För handhavande af kontroll å försäkringsanstalterna	4,500	—
<i>Öfverståthållareembetet:</i>		
Till utgifvande af "Polisunderrättelser"	15,000	—
<i>Landsstaterna i länen:</i>		
Till aflöning m. m. åt särskild polisstyrka på landet	65,000:—	
” ersättning för juridiskt biträde åt de svenske lapparne i Norge samt till lappfogdar och lappförmän	13,000:—	
	78,000	—
<i>Väg- och vattenbyggnadsstaten:</i>		
Till undersökningar af mindre hamnar och farleder äfvensom till upp- rättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag	5,000	—
<i>Vägunderhållet på landet:</i>		
För bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningsar, för- slagsanslag	50,000	—
<i>Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Till aflöningar och öfriga utgifter vid Ultuna landtbruks- institut	29,000:—	
Transport	29,000:—	
	152,500	—

	Kronor.	ö.
Transport 29,000: —	152,500	—
För uppehållande af undervisningen vid mejeriinstitutet vid Alnarp	8,000: —	37,000
<i>Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanärningar:</i>		
Bidrag till bestridande af kostnaderna för allmänna landtbruksmöten	7,500: —	
Till prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten för husdjur, redskap, maskiner m. m.	12,500: —	
Bidrag till underhåll af sju kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof	28,000: —	
Bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län	5,000: —	
Till understöd åt frökontrollanstalter	10,000: —	
„ utbildande af en elev i boskapsskötsel och mejerihushållning	1,000: —	
„ understöd åt svenska mosskulturföreningen	10,000: —	
För de geologiska undersökningarne	94,000: —	168,000
<i>Befrämjande i allmänhet af slöjderna:</i>		
Till anställande af en andre instruktör i husslöjd och personligt ålders-tillägg till andre instruktören Jonas Wallander	2,500: —	
Bidrag till upprätthållande af väfskolan i Borås och till aflönande af en andre lärare vid samma skola	4,800: —	7,300
<i>Befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart:</i>		
Till understöd åt Göteborgs handelsinstitut och Frans Schartaus praktiska handelsinstitut i Stockholm	15,000: —	
„ befrämjande af afsättning i främmande länder af alster af svensk industri och svenska näringar	20,000: —	35,000
<i>Befrämjande i allmänhet af bergsbruket:</i>		
Till bergsskolorna i Filipstad och Falun		14,000
<i>Fabriksinspektion:</i>		
För anordnande af fabriksinspektion		30,000
Transport	443,800	—

	Kronor.	ö.
Transport	443,800	—
<i>Diverse anslag:</i>		
För utförande af byggnadsarbeten vid observations- och karantänsanstalten vid Fejan	10,050:	—
Till ersättning för af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter	264,744:	—
Godtgörelse till länsmanen C. G. Svenonius för honom frångången åklagareandel	5,000:	—
Bidrag till bestridande af kostnaderna för en allmän konst- och industriutställning i Stockholm	300,000:	—
Summa	1,023,594	—